

Rotterdamse Wonderen & Willem van Haneghem

Beste Boekenvrienden, Beste Dames Amesz, Beste Jan de Bas

De Dames van Oosterboekhandel Amesz hebben mij aan gekondigd in hun rondschrijven als 'de Rasrotterdammer', die vandaag het eerste exemplaar ontvangt en het woord gaat voeren over *Rotterdamse wonderen*, het nieuwste boek van dichter en cultuurhistoricus Jan de Bas.

Maar hoezeer ik Rotterdam ook liefheb en ...de stad zelfs heb mogen dienen al fractie voorzitter van de Stadspartij Rotterdam, ik moet de Dames teleurstellen, een Rasrotterdammer ben ik niet.

Ik ben een import-Rotterdammer, als zovelen in onze stad. Het is niet anders. Ik ben geboren in Limburg en heb daar tot mijn 18e gewoond.

Maar voor het onderwerp van hedenmiddag *Wonderen* is dat alleen maar een zegen. Want in mijn jeugd in Limburg waren wonderen, zogezegd, 'aan de orde van de dag'.

Huilend Mariabeeldjes, bijvoorbeeld. De Madonna van Brunssum. De Madonna van Oirsbeek.

Dat Brunsummer beeldje is onderzocht. Het bleek om in het beeld aanwezige hars te gaan. Bij een zekere temperatuur wordt hars vloeibaar. En het was een uitzonderlijk ware zomer. En zie, daar biggelden Maria de tranen van de wangen.

Mariaverschijningen waren er ook. Italiaanse toestanden brachten die met zich! Hysterische Bedevaarten niet ongelijk aan die in Fellini's *La Dolce Vita*. *Limburg is het Italië van Nederland, en Italië is het Limburg van Europa* ... De Maria verschijning in Weert bijvoorbeeld!

Het is al om een af andere duistere reden meestal de Moeder Gods die aan ons mensen verschijnt, zelden een andere hemeling.. En altijd... aan katholieken! Nooit eens aan een protestant. Dat zou pas een wonder zijn... Inmiddels leven we in een tijd van oecumene, dus wie weet...

De 18-jarige Weertse schildersknecht Thieu Jacobs kwam zondagavond 17 oktober 1949 per fiets van een kaartavond in een van de dorpen nabij Weert terug. Rijdend op een landweg hoorde hij een zachte vrouwenstem

Een geheimzinnige macht dwong hem af te stappen en neer te knielen bij een boom, een Canadese populier

Daar verscheen toen aan hem de H. Maagd Maria in het wit en met een bloem in haar rechterhand. Zij zou hem nog vele malen verschijnen

De plek werd een bedevaartsoord.

Thieu vertelde dat Maria op zondag 22 oktober 1950 om 22.00 uur voor het laatst zou verschijnen.

Duizenden hadden zich op die avond rond de boom verzameld

Er gebeurde niets.

Zeer befaamd ook is de verschijning van Maria aan Bernadette Soubiroux in de Grot van Lourdes.

Daar in Lourdes zijn sindsdien vele, vele wonderen verricht... Maar de zuidelijk Rooms Katholiek zou geen zuidelijk Rooms-Katholiek zijn als er ook niet met die wonderen goedmoedig de spot werd gedreven

Een Pastoor komt terug uit Lourdes en heeft een fles bij zich 'van het een of ander...'
“Wat is dat eerwaarde?” vraagt de douane. (Het is ver voor de tijd van het verdrag van Schengen. Er zijn nog grensposten.. En sterke drank moet worden aangegeven)
Antwoord van de Pastoor “Lourdeswater.”

De douanier schroeft de dop van de fles, ruikt aan de inhoud en concludeert “Dit is alcohol, eerwaarde” . Antwoord van de pastoor : “Dan is er alwéér een wonder gebeurd...”

Een invalide met rotsvast vertrouwen in de kracht van het Lourdeswater wordt op zijn verzoek het Grote Lourdesbad met invalidenwagen en al ingereden.

Als hij er weer uitkomt, zegt een omstander : En ben je nu genezen? Wel nee, ik zie er niets van! “

“Nee, genezen, dat niet . ..Maar kijk eens, mijn invalidenwagentje heeft *nieuwe* bandjes gekregen! “

Men zou zo zeggen de Rotterdammer is veel te nuchter voor dit alles..

Toch wordt er in het boek *Rotterdamse wonderen* een typisch Mariaverschijning in beschreven á la Italië & Limburg;. In Rotterdam *Zuid* , in de wijk Feijenoord , in de eerste Stampioenstraat 10b. *Het mirakel van Rotterdam-Zuid* , Nee , ik ga u de wonderlijke gang van zaken die daar in de Jaren Vijftig plaats vond niet verraden. Dat moet u zelf maar gaan lezen .

Er staan ook 'wonderen' het boek in overdrachtelijke zin. Die van de journalist Joris Boddaert bijvoorbeeld. bekend om zijn boekenreeks over het Rotterdams caféwezen Vijf dikke delen! Het mag een toch een waar wonder worden genoemd, dat Joris Boddaert daar geen drankprobleem over gehouden heeft...

Maar nee,. het gaat in het relaas “De beschermengel van Joris Boddaert” over een ander 'wonder', over de meerdere keren, dat Joris op wonderbaarlijke wijze op het nippertje in het verkeer aan de dood ontsnapt is...

Ik moet wel een Beschermengel hebben, zo dacht Joris toen. En wetend dat ik een zeker tekentalent heb, verzocht hij mij die engel te tekenen .Dat heb ik gedaan. Maar of die tekening ooit in een van zijn boeken terecht gekomen is, ... Maar zie, een wonder blijkt inmiddels geschied, de tekening prijkt plotseling nu vanuit het niets op omslag van de bundel van Jan de Bas. Ra ra , hoe kan dat? De wonderen zijn de wereld nog niet uit in Rotterdam!

Die tekening heb ik heb ik in zijn oervorm weten terug te vinden in de chaos van mijn tekenkamertje. En vandaag prijkt nu ook nog eens hier nu bij de de Dames op de etalageruit. Nogmaals de wonderen zijn de wereld nog niet... ! Inderdaad!

En dan is er ook nog vanmiddag de lancering van het *Willem van Haneghem-*

zakboekje van Jan de Bas, dat zo meteen uitgereikt wordt aan oud-Feijenoord voetballer Wim Rijsbergen, een oud-collega en vriend van Willem van Haneghem, de Kromme genaamd om zijn passes met een wonderlijke curve
En alweer, dat de 'Kromme wonder' geschiedde, ja, waar anders .. op Rotterdam – Zuid!!

Om het Feijenoordse wondervoetbal *van voorheen* te gedenken en tevens ook om Jan De Bas heb ik een gedicht gemaakt. Wat Jan betreft om het wonder van zijn zo vruchtbaar schrijverschap.

Ik herinner mij dat we ongeveer een jaar geleden ook al eens hier in de boekhandel stonden. Toen mocht ik oreren over Jan de Bas' boeken over Erasmus en Louis van Gaal.

Een gedicht dus.

Want hoe eert men een dichter? Dat kan natuurlijk het best door een gedicht .

En dat gedicht gaat hedenmiddag, hoe kan het ook anders, over de *wonderwerkplek* van Willem van Haneghem: *De Kuip*

De Kuip en de regenboog

*Spiegeltje, spiegeltje aan de wand
waar hangt de mooiste regenboog
van ons land?*

Boven de brug naar Zaltbommel?

Welnee!

Boven de Kuip in Rotterdam-Zuid!

Een regenboog houdt zich aan de licht -
brekingswetten. En wel secuur!

Jij, daarentegen, schiet je pijlen af, genadeloos
op Sint Sebastiaan

notoir activist voor homorechten
naakt op zijn lendendoekje na
op de Gay Pride -parade in Amsterdam

Niks Verlosser!
Een loser
in wel 7 kleuren!

Waarom dit alles, Ajaxied?

Een regenboog(vlag) kan zo ontspannend zijn
boven de Kuip van Rotterdam!

(Toespraak t.g.v. de ontvangst van het eerste exemplaar van *Rotterdamse wonderen*
van Jan de Basin Oosterboekhandel Amesz aan de Voorschoterlaan op 24 Februari
2024 .)

Manuel Kneepkens

Jan de Bas, Rotterdamse wonderen, Haveka, 2024
IBSN 978 90 361 07440